

ДНІПРОВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД

Провадження № 11-сс/803/1855/22
Справа № 234/14144/19

Суддя у 1-й інстанції - Кравченко О.Ю.
Суддя у 2-й інстанції - Куракова В.В.

**УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

10 листопада 2022 року

м.Кривий Ріг

Колегія суддів судової палати з розгляду кримінальних справ та справ про адміністративні правопорушення Дніпровського апеляційного суду у складі:

головуючої судді Куракової В.В.
суддів: Свіягіної І.М., Стародуба О.Г.
за участю секретаря судового засідання Бадалян Н.О.
захисника Мосієнка С.А.
прокурора Харасайло Є.В.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в режимі відеоконференції апеляційну скаргу прокурора на ухвалу слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області від 03 лютого 2022 року, якою було відмовлено у задоволенні клопотання органу досудового розслідування, погодженого з прокурором, про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22017050000000073 від 02.02.2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 110 КК України відносно

Шпетко Світлани Петрівни, 14 квітня
1959 року народження

ВСТАНОВИЛА:

Короткий зміст оскарженого судового рішення та встановлені фактичні обставини

В провадженні слідчого відділу 2-го управління (з дислокацією у м. Маріуполі Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях перебуває кримінальне провадження №22017050000000073 від 02.02.2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.110 КК України.

24 січня 2022 року слідчий за погодженням з прокурором звернувся до слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області з клопотанням про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22017050000000073 від 02.02.2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України відносно Шпетко С.П.

Ухвалою слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області від 03 лютого 2022 року було відмовлено у задоволенні клопотання органу досудового розслідування, погодженого з прокурором, про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №

Вимоги апеляційної скарги та узагальнені доводи особи, яка її подала

У своїй апеляційній скарзі прокурор вказує, що ухвала слідчого судді незаконна та підлягає скасуванню. Зауважує, що органом досудового розслідування з дотриманням вимог ст. 135, 139 КПК України розміщено повідомлення в газеті «Урядовий кур'єр» та на офіційному сайті Офісу Генерального прокурора про виклик Шистко С.П. на 24.01.2022 року, 25.01.2022 року та 26.01.2022 року, однак слідчий суддя не взяв дані обставини до уваги, внаслідок чого прийшов до передчасного висновку про відсутність належного повідомлення підозрюваної Шистко С.П. Просить ухвалу слідчого судді скасувати, постановити нову ухвалу, якою клопотання органу досудового розслідування, погоджене з прокурором, про здійснення спеціального досудового розслідування кримінального провадження № 22017050000000073 від 02.02.2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України відносно Шистко С.П. задовольнити.

Позиції учасників судового провадження

Прокурор підтримав апеляційну скаргу та просив її задовольнити.
Захисник просив апеляційну скаргу розглянути на розсуд суду.

Мотиви суду

Заслухавши суддю-доповідача, учасників судового розгляду, перевіривши матеріал клопотання, колегія суддів вважає, що апеляційна скарга підлягає задоволенню за таких підстав.

Розпорядженням Верховного Суду № 40 від 22.07.2022 р. територіальну підсудність справ Донецького апеляційного суду визначено за Дніпровським апеляційним судом.

Колегією суддів дане кримінальне провадження фактично отримано 31.10.2022 р. після автоматизованого розподілу судової справи в порядку ст. 35 КПК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 28 квітня 2014 року громадянка Шистко Світлана Петрівна під час проведення мітингу на території м. Костянтинівки виступала перед невизначеним колом осіб із закликами до зміни меж або території державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Будучи негативно налаштованою до державної влади України, з ідеологічних мотивів, підтримуючи ідеї відділення території Донецької області від Держави Україна в порушення порядку, встановленого Конституцією України, з метою зміни територіальної цілісності України Шистко С.П., перебуваючи 28.04.2014 р. в м. Костянтинівка Донецької області була присутня при проведенні мітингу, який проходив біля адміністративної будівлі Костянтинівської міської ради за адресою: Донецька область, м. Костянтинівка, вул. Правобережна (колишня Леніна), буд. 260. При цьому Шистко С.П. достовірно усвідомлюючи, що протестний мітинг, на якому вона була присутня, спрямований на дестабілізацію та розхитування політичної обстановки у регіоні, створення хибного враження про нездатність державних інститутів виконувати свої функції та наявність потреби у створенні окремої самостійної структури з владними повноваженнями для виникнення передумов з відділення Донецької області від складу України, в подальшому діючи умисно, прийняла участь у зазначеному мітингу в якості

виступаючого та звертаючись до невизначеного кола мешканців міста, висловила заклики, а саме зробити свій вибір та проголосувати за створення на території України іншої суверенної держави так званої «Донецької народної республіки», а також заклик-гасло, у якому експліковано ідею об'єднання жителів Донецької області задля створення на території України іншої суверенної держави «Донецької народної республіки», чим здійснила публічні заклики до вчинення дій з метою зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Таким чином, Шистко С.П. підозрюється у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України, а саме в публічних закликах до вчинення дій з метою зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

05 липня 2019 року слідчим відділом 2 управління (з дислокацією в м. Маріуполі Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях складено та погоджено з прокуратурою Донецької області повідомлення про підозру Шистко Світлані Петрівні у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст.110 КК України, але воно їй не оголошувалась у зв'язку з тим, що місце знаходження Шистко С.П. слідству невідоме. На підставі ч.1 ст. 278 та ч. 2 ст. 135 КПК України примірник повідомлення про підозру Шистко С.П. 05.07.2019 року вручено житлово-експлуатаційній організації КП «Служба єдиного замовника Костянтинівської міської ради» м. Костянтинівка Донецької області.

30.07.2019 року відповідно до вимог ст.135 КПК України житлово-експлуатаційній організації КП «Служба єдиного замовника Костянтинівської міської ради» м.Костянтинівка Донецької області були вручені повістки про виклик Шистко С.П. з метою проведення процесуальних дій за її участю в період часу з 09-00 по 18-00 год. 03,04 та 05 серпня 2019 року. У зазначені дні Шистко С.П. до 3-го відділення (з дислокацією у м.Краматорську) СВ 2 Управління (з дислокацією у м.Маріуполі Донецької області) ГУ СБ України в Донецькій та Луганській областях за адресою Донецька область, м. Краматорськ, вул. Я.Мудрого, буд. 56а для проведення процесуальних дій не прибула та не повідомила слідчого про поважні причини неприбуття.

Наявність обґрунтованої підозри Шистко С.П. у вчиненні злочину підтверджується наступними зібраними у ході здійснення досудового розслідування матеріалами кримінального провадження: - протоколом огляду Інтернет-ресурсів від 21.07.2017 року;

- висновком фотопортретної експертизи №18 від 21.02.2019 року;
- висновком судово-лінгвістичної експертизи №8429/18-39 від 12.04.2019 року;
- протоколом допиту свідка Панфілова С.М. від 22.12.2021 року;
- протоколом допиту свідка Чубахи Д.В. від 13.12.2021 року;
- протоколом пред'явлення особи для впізнання за фото знімком від 13.12.2021 року;

- протоколом допиту свідка Мельника Д.В. від 13.12.2021 року;

- протоколом пред'явлення особи для впізнання за фото знімком за участю Мельника Д.В. від 13.12.2021 року.

Місцезнаходження Шистко С.П. слідству невідомо. В ході досудового розслідування за результатами проведення оперативно-розшукових заходів встановлено, що Шистко С.П. виїхала до Російської Федерації з метою переховування від органів досудового розслідування.

Згідно відомостей ДПС України Шистко С.П. державний кордон України та лінію розмежування за період з 01.01.2014 р. не перетинала. Окрім того, матеріалами досудового розслідування (показаннями свідка Панфілова С.М.) встановлено, що Шистко С.П. перебуває на території Російської Федерації.

На підставі вищевикладеного орган досудового розслідування дійшов висновку, що Шистко С.П. ухиляється від відповідальності за вчинене кримінальне правопорушення, у зв'язку з чим 06 серпня 2019 року останню постановою слідчого оголошено у розшук, проведення якого доручено оперативним співробітникам Костянтинівського МРВ 2-го управління (з дислокацією у м. Маріуполі Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та

Ухвалою слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області від 07.12.2021 року надано дозвіл на затримання підозрюваної Шистко С.П. з метою її приводу для участі в розгляді клопотання про застосування щодо неї запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Під час досудового розслідування встановлено, що підозрювана Шистко С.П. ухиляється від явки на виклик слідчого (не прибула на виклик без поважної причини більше ніж два рази), оголошена у розшук та перебуває на території Російської Федерації.

Розшук підозрюваної Шистко С.П. триває, на даний момент на підконтрольну територію України вказана особа не поверталася та державний кордон України не перетинала.

Згідно зі ст. 297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень глави «Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень».

Частиною 2 статті 297-1 КПК України визначено, що спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочину, передбаченого статтею 110 КК України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук. Здійснення спеціального досудового розслідування щодо інших злочинів не допускається, крім випадків, коли злочини вчинені особами, які переховуються від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошені у міжнародний розшук, та розслідуються в одному кримінальному провадженні із злочинами, зазначеними у цій частині, а виділення матеріалів щодо них може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду.

Частиною 8 статті 135 КПК України передбачено, що повістка про виклик особи, стосовно якої існують достатні підстави вважати, що така особа виїхала та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, у випадку обґрунтованої неможливості вручення їй такої повістки згідно з частинами першою, другою, четвертою – сьомою цієї статті, публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Частиною 5 статті 139 КПК України передбачено, що ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприбуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, обвинуваченим, який оголошений у міжнародний розшук, та/або який виїхав, та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження.

Таким чином, спеціальне досудове розслідування здійснюється у разі неприбуття на виклик без поважної причини більш як два рази особи, яка оголошена у міжнародний розшук, та/або яка виїхала, та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

З матеріалів провадження вбачається, що органом досудового розслідування Шистко С.П. викликала в порядку ч. 8 ст. 135 КПК України, шляхом розміщення повістки про виклик Шистко С.П. на 24.01.2022 року, 25.01.2022 року та 26.01.2022 року на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора, що підтверджується протоколом огляду інтернет сторінки від 27 січня 2022 р. (а.с. 88-92) та публікації повідомлення в газеті «Урядовий кур'єр» про виклик Шистко С.П. до СВ 2-го управління ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях на 24.01.2022 року, 25.01.2022 року та 26.01.2022 року (а.с. 93-95).

Порівняльно-правовий аналіз даних викликів вказує на те, що слідчим фактично зроблено 3 окремих виклики на різні дати – 24.01.2022 року, 25.01.2022 року та 26.01.2022 року. Та обставина, що Шистко С.П. викликається не 3 окремими повістками про виклик, а одною повісткою на три дати не може бути підставою для відмови в проведенні спеціального досудового розслідування, оскільки слідчий на власній розсуд використовує свої повноваження, визначені ст. 40 КПК України, в тому числі порядок виклику підозрюваної. Ці повноваження слідчого є диспозитивними. При цьому головним критерієм підтвердження неявки підозрюваної є неявка на 3 виклики. В даному кримінальному провадженні документально підтверджено 3 неявки обвинуваченої Шистко С.П. на виклики слідчого, зроблені в порядку ч. 8 ст. 135 КПК України.

Слідчий суддя безпідставно посилається на не доведення прокурором факту перебування Шистко С.П. на території Російської Федерації, адже таку інформацію підтверджують протоколи допитів свідків Панфілова С.М., Климової К.В., Головнйова В.П., Гавриш О.М.

За таких обставин оскаржувана ухвала підлягає безумовному скасуванню з постановленням нової.

Вирішуючи питання про наявність підстав для задоволення клопотання слідчого, колегія суддів враховує:

- обґрунтованість підозри Шистко С.П. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України;
- підозрювана Шистко С.П. переховується від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності (ухиляється від явки на виклик слідчого, зокрема, не прибула на 3 виклики слідчого без поважної причини, не прибула на судовий виклик);
- підозрювана Шистко С.П. перебуває на території Російської Федерації, що підтверджено належними доказами.

За таких підстав, колегія суддів вважає, що прокурором доведено наявність підстав для здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22017050000000073 від 02.02.2017 р. стосовно підозрюваної Шистко С.П. за ч. 1 ст. 110 КК України.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 297-1, 297-3, 297-4, 405, 407 КПК України, колегія суддів, -

ПОСТАНОВИЛА:

Апеляційну скаргу прокурора на ухвалу слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області від 03 лютого 2022 року, якою було відмовлено у задоволенні клопотання органу досудового розслідування, погодженого з прокурором, про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22017050000000073 від 02.02.2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 110 КК України відносно Шистко С.П. задовольнити.

Ухвалу слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області від 03 лютого 2022 року, якою було відмовлено у задоволенні клопотання органу досудового розслідування, погодженого з прокурором, про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22017050000000073 від 02.02.2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 110 КК України відносно Шистко С.П. скасувати.

Постановити нову ухвалу, якою клопотання слідчого, погоджене з прокурором, про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22017050000000073 від 02.02.2017 р. за ознаками кримінального

правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 110 КК України у відношенні Шистко Світлани Петрівни, 14 квітня 1959 року народження задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування стосовно підозрюваної Шистко Світлани Петрівни, 14 квітня 1959 року народження, у кримінальному провадженні № 22017050000000073 від 02.02.2017 р. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України.

Копію ухвали надіслати прокурору, слідчому та захиснику.

Судді:

Дата набрання законної сили

10.11..2022 року

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

15.11.2022 року

Начальник відділу забезпечення судового процесу частини суду у м.Кривий Різі Дніпровського апеляційного суду

Олена ПИРОГОВА

двокоп. в копії 3 арк.
Начальник відділу забезпечення
судового процесу частини суду
м.Кривий Різі Дніпровського апеляційного
суду Олена ПИРОГОВА

